

Cultura oberta per a ciutats en tensió

Published by [Interacció](#) [1] on 21/03/2019 - 12:07 | Last modification: 08/05/2026 - 08:58

Les grans ciutats contemporànies competeixen per atraure talent, turisme i inversió. Durant anys, aquesta competència ha convertit la cultura en un instrument central de projecció urbana. Museus icònics, districtes creatius, festivals globals i grans infraestructures culturals han estat presentats com a motors de regeneració i desenvolupament econòmic. El *World Cities Culture Report 2018*, elaborat pel World Cities Culture Forum, mostra que aquest paradigma continua viu, però també apunta un desplaçament significatiu: la cultura urbana ja no es pensa només des de l'atractivitat global, sinó també des de la cohesió social, la inclusió i el dret a la ciutat.

El document parteix d'un diagnòstic clar. Les ciutats viuen travessades per desigualtats creixents, tensions identitàries, pressió turística, segregació residencial i desafecció política. En aquest context, la cultura apareix com una eina capaç d'articular vincles socials, reforçar la participació i generar espais de convivència. El text insisteix que la cultura ha deixat de ser un àmbit perifèric dins les polítiques urbanes per convertir-se en una dimensió transversal vinculada a salut, educació, espai públic, inclusió o desenvolupament territorial.

La idea més rellevant del document és probablement aquesta "obertura" de la cultura que defensa el World Cities Culture Forum. El report afirma que les polítiques culturals urbanes han de deixar d'estar centrades exclusivament en institucions consolidades i grans equipaments per reconèixer pràctiques culturals més distribuïdes, comunitàries i híbrides. Això implica ampliar què s'entén per cultura, qui la produeix i on passa.

La cultura surt dels equipaments tradicionals i entra en espais quotidians de la ciutat, transformant infraestructures urbanes en llocs de representació simbòlica i apropiació ciutadana.

El document recull exemples molt diversos. Biblioteques convertides en espais comunitaris, projectes culturals per a persones grans, polítiques de preservació d'espais culturals informals, mapatges ciutadans d'actius culturals o programes de participació cultural als barris perifèrics. Ciutats com Amsterdam, Seül, Toronto o San Francisco hi apareixen desenvolupant estratègies per protegir espais culturals vulnerables davant la pressió immobiliària o per

ampliar l'accés cultural a col·lectius exclosos.

La mirada del report és clarament optimista respecte del potencial transformador de la cultura urbana. Això dona coherència al relat global del document, però també en marca els límits. Sovint les tensions estructurals apareixen desdibuixades. El mateix model de ciutat que promou districtes creatius i revitalització cultural és també el que pot accelerar processos de gentrificació, expulsió o turísticació. El text ho reconeix parcialment, especialment quan admet que algunes polítiques culturals dels darrers han contribuït involuntàriament a incrementar desigualtats urbanes. Però el document tendeix més a corregir els efectes del model que no pas a qüestionar-ne les bases.

Tot i això, el report és especialment valuós perquè permet entendre com moltes ciutats del món estan reformulant avui les seves polítiques culturals. El debat ja no gira només entorn de programar activitats o construir equipaments. El que apareix és una pregunta més profunda sobre quin tipus de ciutat produeixen les polítiques culturals i quines formes de vida urbana decideixen protegir.

Referència

World Cities Culture Forum. (2018). *World Cities Culture Report 2018*. BOP Consulting.

[?Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: desenvolupament territorial

Tags: governança cultural

Tags: equipaments culturals

Tags: participació cultural

Tags: valor públic de la cultura

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2019/ciutats-culturals>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/181108_wccr_2018_low_res.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7921>